

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม ด้วยกิจกรรมฝึกอบรม โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉมด้วยกิจกรรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉมด้วยกิจกรรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉมด้วยกิจกรรมฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม ด้วยกิจกรรมฝึกอบรม

แหล่งข้อมูล

1. บุคคลในท้องถิ่น ได้แก่ ศิลปินพื้นบ้าน ผู้นำชุมชน ครู ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 20 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการสืบสานเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม

2. ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ให้ข้อมูลในด้านการจัดทำเนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณลักษณะ ดังนี้

2.1 เป็นผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพลงช้อยในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 1 ท่าน (นายสันติ อภัยราช ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร)

2.2 เป็นผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพลงช้อยในระดับองค์กรท้องถิ่น จำนวน 1 ท่าน (นายฟุ้ง ปานสุด ประธานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลวังแฉม)

2.3 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการร้องเพลงช้อยไม่น้อยกว่า 10 ปีในระดับหัวหน้าวง จำนวน 1 ท่าน (นายสกุล ต๊ะปิ่นตา หัวหน้าคณะเพลงช้อยวังแฉม)

2.4 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการร้องเพลงช้อยไม่น้อยกว่า 10 ปี ในระดับผู้ร่วมวง จำนวน 2 ท่าน (1. นางเฉลียว อัมพฤกษ์ 2. นายแสน ผิวละออ)

3. ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมหลักสูตรฝึกอบรม และเอกสารประกอบหลักสูตร จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณลักษณะ ดังนี้

3.1 เป็นผู้สอนในระดับอุดมศึกษาในภาควิชาการศึกษา มีประสบการณ์ในการสอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ มหาวิทยาลัยนเรศวร)

3.2 เป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพลงช้อย ในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 1 ท่าน (นายสันติ อภัยราช ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด กำแพงเพชร)

3.3 เป็นผู้เชี่ยวชาญในการวัดผลการศึกษาและตรวจสอบการวัดผลการศึกษา จำนวน 2 ท่าน คือ 1. นายไพฑูรย์ นุชทรวง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ วัดผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 2. นายเอนก จาดดำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ พิเศษสาขาศิลปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

3.4 เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านดนตรี และนาฏศิลป์ มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 ท่าน (นางจุฑามาศ ไพฑูรย์ ครูชำนาญการพิเศษ สาขานาฏศิลป์ โรงเรียนคลองลานวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องเพลงพื้นบ้านวังแฉม จังหวัดกำแพงเพชร และเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม จังหวัดกำแพงเพชร

2. แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม จังหวัด กำแพงเพชร และเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพลงช้อยพื้นบ้านวังแฉม จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อสร้างเอกสารหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตร

2. ดำเนินการสร้างเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

2.1 การสร้างเอกสารหลักสูตร

ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการอนุรักษ์เพลงช้อยจากบุคคลในท้องถิ่น ซึ่งบุคคลในท้องถิ่นมีความเห็นด้วยในการอนุรักษ์การร้องเพลงช้อย ดังกล่าว และศึกษาข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์เกี่ยวกับร้องเพลงช้อย ซึ่งมีประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการร้องเพลงช้อย ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของการร้องเพลงช้อย เพื่อกำหนดเนื้อหาที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการร้องเพลงช้อย

2.1.4 ดำเนินการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และเกณฑ์การผ่านหลักสูตร ลักษณะการจัดกิจกรรมหลักสูตรทำในรูปของกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมได้อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นหมู่คณะ โดยจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้และร่วมฝึกปฏิบัติ มีการนัดหมายการในสถานที่และเวลาที่กำหนดขึ้น ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมฝึกอบรม

2.1.5 นำเอกสารหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไข นำเอกสารหลักสูตรไปหาคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า แล้วหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1.6 นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่าเป็นเอกสารหลักสูตรที่มีความเหมาะสม

2.1.7 นำเอกสารหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร

ขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม การสร้างคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับเพลงช้อยพื้นบ้าน รายละเอียดของเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรม

2) ศึกษาข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลงช้อยในท้องถิ่นนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร

3) สร้างคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การอบรม ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ ตารางการฝึกอบรม แผนการจัดกิจกรรม ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม

4) นำคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมกับองค์ประกอบของหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไข นำคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม ไปหาคุณภาพของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า แล้วค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5) นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่าเป็นคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมมีความเหมาะสม

6) นำคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม มาปรับปรุงแก้ไขในตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.2 คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม การสร้างคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเพลงช้อย เพื่อจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรม

2) ศึกษาข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลงช้อยพื้นบ้านวังแขม ท้องถิ่นนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร

3) สร้างคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ตารางการฝึกอบรม แผนการจัดการเรียนรู้ ใ้บความรู้ ใ้บงาน

4) นำคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมกับองค์ประกอบของหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไข นำคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไปหาคุณภาพของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า แล้วค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่าเป็นคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาที่มีความเหมาะสม

5) นำคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้า ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประเมินความเหมาะสมของเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) ในแต่ละรายการโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 54) ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 104) ใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อย ที่บ้านวังแวม

แหล่งข้อมูล

นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านบึงลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 24 คน

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการศึกษาค้นคว้าที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ใช้แบบแผนการวิจัยแบบการทดลองกลุ่มเดียว และวัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (one group posttest – only design) (พิชิต ฤทธิจรรยา, 2544, หน้า 160-161) ดังนี้

ตาราง 1 แสดงรูปแบบการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อย ที่บ้านวังแวม

TREATMENT	POST – TEST
ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน	สอบหลังเรียน
X	O

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนประวัติความเป็นมาการร้องเพลงฉ่อยที่บ้านแวมและการร้องเพลงฉ่อยที่บ้านวังแวม

2. แบบประเมินทักษะด้านการร้องบทร้องเพลงฉ่อยที่บ้านวังแวม

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนประวัติการร้องเพลงช้อยพื้นบ้านและการร้องเพลงช้อยพื้นบ้านวังแวม มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการร้องเพลงช้อย

1.2 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน

1.3 สร้างแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน เรื่องประวัติการร้องเพลงช้อยพื้นบ้านและเพลงช้อยพื้นบ้านวังแวม ครอบคลุมทุกเนื้อหา และทักษะ จำนวน 40 ข้อ โดยจำนวนข้อสอบที่ต้องการ คือ 20 ข้อ

1.4 นำแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยมีเกณฑ์คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปพบว่าแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วจึงนำข้อสอบทุกข้อไปใช้และนำมาจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบ

1.5 นำแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนที่ได้ไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่ได้รับเนื้อหาเกี่ยวกับการร้องเพลงช้อยพื้นบ้านวังแวม แล้ววิเคราะห์แบบทดสอบโดยหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน พิจารณาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20-.80 และหาค่าอำนาจจำแนก (B) เป็นรายข้อ และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปไว้ 20 ข้อ

1.6 นำแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเนื้อหาเกี่ยวกับการร้องเพลงช้อยพื้นบ้านวังแวมมาแล้ว แล้วนำผลการสอบมาหาค่าความเที่ยง โดยวิธีการของโลเวต (Lovett) พบว่ามีค่าความเที่ยง 0.72

1.7 จัดพิมพ์แบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนใหม่ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแบบประเมินทักษะการร้องบทร้องเพลงช้อยพื้นบ้านวังแวม

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน

2.2 สร้างแบบประเมินทักษะการร้องบทร้องเพลงช้อย โดยสร้างแบบการประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ พร้อมเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ทำนอง อักษรระคำควบกล้า น้ำเสียง และความถูกต้องของเนื้อร้อง

3. นำแบบประเมินทักษะด้านการร้องบทร้องเพลงช้อย ที่สร้างขึ้นพร้อมเกณฑ์การประเมินด้วยรูบรีค (Rubric Scoring) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมกับ

จุดประสงค์ เนื้อหา โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมฝึกอบรมของหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช่อยพื้นบ้านวังแวม ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปหาคุณภาพของแบบประเมินโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

4. นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาดัชนีความสอดคล้องโดยรวมของผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งแบบประเมินทักษะด้านการร้องบทร้องเพลงช่อยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00 ถือว่าเป็นแบบประเมินทักษะการร้องเพลงช่อยพื้นบ้านวังแวม มีความเหมาะสม

5. นำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์

การดำเนินการทดลอง

ในการนำหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานเพลงช่อยพื้นบ้านวังแวม ไปใช้กับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านบึงลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 24 คน มีขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงช่อยด้วยกิจกรรมฝึกอบรมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 24 คน โดยใช้เวลาในการฝึกอบรม 3 วัน

2. ทำการทดสอบหลังการฝึกอบรม (Posttest) ด้วยแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนการร้องเพลงช่อย เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 t – test แบบ One – sample test

3. นำผลการประเมินทักษะด้านการร้องบทร้อง ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสืบสานเพลงช่อยพื้นบ้านวังแวม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. คุณภาพของแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน ดังนี้

+1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนั้นจริง

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนั้นจริง

-1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนั้นจริง

นำผลการให้คะแนนมาทำการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและนำค่าความสอดคล้องมาเทียบเกณฑ์ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป

2. ความรู้ความเข้าใจทางการเรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแกม

2.1 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตรวจถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ หรือไม่ตอบ

2.2 นำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติอ้างอิง t – test แบบ One – sample test

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนการละเล่นเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแกม ดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป, หน้า 181)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การวิเคราะห์แบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนเพื่อหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร P (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป., หน้า 218)

สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากตั้ง .20 - .80 ไปใช้ในแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน

3. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้ดัชนีเบรนนอน (Brennan)
(เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป., หน้า 210)

สูตร

$$B = (U/N_1) - (U/N_2)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกของกลุ่ม ที่สอบผ่านเกณฑ์คะแนนจุดตัด
	L	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกของกลุ่ม ที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์คะแนนจุดตัด
	N ₁	แทน	จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์
	N ₂	แทน	จำนวนคนที่สอบไม่ผ่าน

คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้ง .20 ไปใช้เป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

4. การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน
โดยใช้วิธีการของ โลเวต (Lovett) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป., หน้า 199)

สูตร

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X - \sum X^2}{(k-1) \sum (X-C)^2}$$

เมื่อ	r _{cc}	แทน	ค่าความเที่ยง
	X	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ

ค่าความเที่ยงของแบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียนมีค่าตั้งแต่ .70

สถิติบรรยาย

1. ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 102)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 103)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

สถิติอ้างอิง

การทดสอบด้วย t-test แบบ One – sample (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 240) จากสูตร

สูตร

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{S / \sqrt{n}}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	μ	แทน	คะแนนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มจาก แบบวัดความรู้ความเข้าใจทางการเรียน
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม อำเภอลองของ จังหวัดกำแพงเพชร

แหล่งข้อมูล

นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านบึงลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม

วิธีดำเนินการสร้างข้อมูล

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ
2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม กำหนดองค์ประกอบในการประเมินความพึงพอใจเป็น 6 รายการ ดังนี้ (1) เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม (2) วิทยากรผู้ให้การอบรม (3) สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม (4) กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม (5) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และ (6) การวัดผลประเมินผลทักษะ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมกับรายการประเมินที่ผู้วิจัยต้องการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการร้องเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวมด้วยกิจกรรมฝึกอบรม

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำผลการประเมินมาพิจารณาความสอดคล้องโดยรวมตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นแบบประเมินที่มีความเหมาะสม

5. นำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังจากทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม ผู้ศึกษาค้นคว้าแจกแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการร้องเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแวม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตอบแบบประเมิน

2. นำแบบประเมินความพึงพอใจมาตรวจนับคะแนนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมสืบสานตำนานเพลงฉ่อยพื้นบ้านวังแกม มาตรวจให้คะแนน โดยมีกรให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) ในแต่ละรายการโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด